

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р инж. Иванка Драганова Колева-Лизама -ЛТУ
на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната лъжност "професор"

в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4 Науки за земята, научна специалност Екология и опазване на екосистемите по дисциплината „Екологичен мониторинг“

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 42/03.06.2016 г. и в сайта на Лесотехнически университет за нуждите на катедра „Екология, опазване и възстановяване на околната среда“ към факултет “Екология и ландшафтна архитектура”, като кандидат участва доц. Д-р Мариана Генова Дончева-Бонева.

1. Кратки биографични данни

Доцент д-р Мариана Дончева-Бонева е родена на 13 август 1956 г. През 1979 г. завършва висшето си образование във Висшия лесотехнически институт - София, като се дипломира като инженер по горско стопанство със специализация – „Опазване и обогатяване на природната среда“. През периода 1979-1982 г. работи като специалист в секция “Опазване на ландшафтите и екосистемите” към Научно - внедрителския и информационен център на Комитета по опазване на природната среда. От 1982 до 1987 г. е редовен докторант в катедра “Опазване и възстановяване на околната среда“ при Висшия лесотехнически институт, София и разработва дисертация на тема: “Защитни функции на дървесната растителност срещу прахово и газово замърсяване“. През периода 1987 до 1992 г. доц. Дончева е научен сътрудник в секция “Опазване на ландшафтите и екосистемите” в Научно-внедрителския и информационен център към Министерството на околната среда. От 1992 до 1993 г. е научен сътрудник в Института за гората –БАН. През 1993г., след спечелване на конкурс за главен асистент, преминава на работа в Лесотехнически университет - катедра „Екология“ и извежда упражнения по дисциплините: “Опазване чистотата на атмосферата” и “Екологичен мониторинг“. От 1997 кандидатката е избрана за доцент по «Замърсяване на въздуха и въздействие върху екосистемите» (научна специалност «Екология и опазване на екосистемите») в същата катедра, като от тогава до настоящия момент изнася лекции по дисциплините: “Замърсяване на въздуха и въздействие върху екосистемите”, „Основи на превантивната дейност“, „Биоиндикация на замърсяването на сухоземни екосистеми“, „Възобновяеми енергийни източници“, “Абиотичен мониторинг” –модул “Атмосферен въздух” и “Управление качеството на въздуха”.

Кандидатката взема активно участие в разработването на научно-изследователски, инфраструктурни и приложни проекти. Научно-изследователските проекти са на национално и международно ниво, като на някои от тях е ръководител на колектива.

Освен с преподавателска и научно-изследователска дейност, в системата на ЛТУ доц. М. Дончева-Бонева има и административни ангажименти, като заема изборни длъжности – ръководител на катедра „Екология, опазване и възстановяване на околната среда“ (от 1999 до началото на 2016г.) и Декан на факултет „Екология и ландшафтна архитектура“ (от 2016 г.). Кандидатката има добри комуникационни умения, придобити в резултат на преподавателска работа, като Ръководител на катедра, Декан на ФЕЛА и

ръководител на научно-изследователски проекти и консултантски дейности към различни институции и фирми. Владее руски и френски език, има добри познания в областта на информационните технологии. Тя е търсен и уважаван специалист в областта на екологията. Като независим експерт към МОСВ взема участие при изготвянето на проекти свързани с Оценка на въздействието върху околната среда и Екологични оценки по отношение на компонентите –атмосферен въздух и растителност.

Член е на съюза на учените в България от 1988 г., Балканския научно-образователен център по екология и опазване на околната среда, на Междуведомствената експертна група към МОСВ, по изпълнение на ангажиментите на България за докладване във сектор ЗПЗГС, експерт е към Националната агенция за оценка и акредитация.

2. Общо описание на представените материали

От представената справка е видно, че кандидатът има общо 108 публикации, 49 от които са рецензирани за придобиване на научното звание доцент. По обявения конкурс за академична длъжност „професор” доц. д-р инж. Мариана Генова Дончева-Бонева участва с 59 броя научни трудове, свързани с изследване на екологични проблеми, по-голямата част от които са в областта на „екологичния мониторинг”.

Разпределението на публикуваните материали е следното:

- Монографии – 2 броя;
- Издадени книги и студия – 6 (№№ 3,4,5,6,7,8);
- Учебници – 1 брой (№51)
- Отпечатани учебни пособия – 8 броя (№№52,53,54,55,56,57,58,59)
- Публикации – 35 броя (№9-43)
- Публикувани резюмета от научни форуми (№№44, 45)– 2бр.,
- Доклади с презентации на научни форуми (№№46, 47, 48, 49) – 4 броя
- Постер (№50) – 1 брой

Публикациите могат да бъдат класифицирани както следва:

- 5 публикации в списания с Импакт- фактор (№ 9, № 10, № 11, № 12, № 13) ;
- 11 публикации в реферирани списания, от които:
  - 2 публикации в чуждестранни реферирани списания (№14, №15)
  - 9 публикации в български реферирани списания (№16, №17, №18, №19, №20, №21, №22, №23, №24)
- 9 публикации в нереферирани списания (№25, №26, №27, №28, №29, №30, №31, №32, №33)
- 9 Публикации в сборници от научни форуми,проведени у нас и в чужбина (№35, №36, №37, №38, №39, №40, №41, №42, №43)

През разглеждания период доц. Дончева-Бонева е взела участие в 7 научни конференции и семинари: 2, от които са на международни научни форуми (№44, №45) и 5 в национални (№45, №46, №47, №48, №49, №50)

Език, на който са публикувани:

- ✓ На български език – 38 броя;
- [№. 1,2,3,4,5,6,7,18,19,21,22,23,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,40,46,47,48,49,50,51,52,58,59];

✓ На чужд език – 21 броя;
[№8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,20,24,38,39,41,42,43,44,45,53,54,55,56,57.];

Брой на съавторите:

- ✓ Самостоятелни – 5 броя;
[№ 27,32,37,40,51];
- ✓ На първо място - 18 броя.
[№ 3,10, 11, 12, 15, 21,23,27,29,31,34,35,37,40,44,49,50,58,];
- ✓ С един съавтор – 14 броя
[№9,11,12,15,23,29,31,35,38,39,41,44,49,58];
- ✓ С двама съавтори – 12 броя
[№3, 10 ,13, 14 ,16, 18, 22, 24, 25, 36, 45, 50];
- ✓ С трима и повече съавтори – 26 броя.
[№1,2,4,5,6,7,8,17,19,20,21,26,28,30,33,34,42,43,46,47,48,52,53,54,55,56,57,59];

Научните публикации на кандидата са в престижни международни и национални научни списания (J. of Environmental Protection and Ecology; Journal of Balkan Ecology; Forest science; Почвознание, агрохимия и екология; Управление и устойчиво развитие; сп. Наука за гората; Лесовъдска мисъл). Публикациите в сборници от международни и национални научни форуми сочат за активното участие на кандидата в популяризиране на получените резултати сред научната общност, както в чужбина, така и у нас. На три от конференциите доц. Дончева участва в тяхната организация и ръководство. Участието на доц.д-р Мариана Дончева-Бонева в разработването на книги и публикациите по научно-експертни разработки и проекти са обобщение на резултати от анализ на огромен по обем материал от експериментални изследвания, в които авторът е взел дейно участие. Тези публикации изцяло касаят проблемите в областта на тематиката на обявения конкурс.

От направената справка за броя на публикациите и мястото на публикуване, участието в национални и международни форуми, научно-изследователски проекти и експертиси мога да подчертая, че доц. М. Дончева-Бонева многократно надвишава препоръчаните критерии за заемане на академична длъжност „професор“ в ЛТУ (Правилник за развитието на академичния състав в лесотехническия университет, Приложение 14).

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

- ✓ Общо – 63 цитирания;
- Според типа на цитиращите публикации:
- ✓ В реферирани списания 33 броя;
- ✓ В нереферирани списания и сборници от научни форуми – 11 цитирания;
- ✓ В учебни помагала, монографии, дисертации и др. – 19 цитирания.

Цитирани са общо 21 научни труда на кандидата, което представлява сериозна част от общата научна продукция. Цитиранията на трудовете са предимно в авторитетни международни и национални научни списания в областта на екологията – J. of Environmental Protection and Ecology, Ecologia Balkanica, Balkan Ecology, Silva Balkanica, Forest Science, J. of Geochemical Exploration, J. BioSci. Biotech, Наука за гората, Лесовъдска мисъл, а така също в редица монографии и книги. Не по-маловажни са и цитиранията в докторски дисертации и учебни помагала, което говори за

научната ценност на продукцията на кандидата и интереса на младите учени към разглежданите от него проблеми.

Броят на забелязаните цитирания показва, че тематиката, по която работи доц. М. Дончева е актуална и значима за съвременната наука.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Учебно-педагогическата дейност на кандидата започва от избирането му за главен асистент в ЛТУ - катедра „Екология“ като извежда упражнения по дисциплините: “Опазване чистотата на атмосферата” и “Екологичен мониторинг”. След избирането ѝ за доцент от 1997 тя изнася лекции по дисциплините: “Замърсяване на въздуха и въздействие върху екосистемите”, „Основи на превантивната дейност“, „Биоиндикация на замърсяването на сухоземни екосистеми“, „Възобновяеми енергийни източници“, “Абиотичен мониторинг” –модул “Атмосферен въздух” и “Управление качеството на въздуха”. Доц. М. Дончева е титуляр на 4 дисциплини от учебния план на специалност „Екология и опазване на околната среда” към ФЕЛА при ЛТУ (ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”). Тя е автор на 7 учебни програми, от които 5 са самостоятелни и 2 - в съавторство. Освен това, е автор и на 2 учебни програми, подготвени за Университет „Юнион” в Белград, Сърбия, като същевременно участва в комисията по изготвяне на учебния план за ОКС „Бакалавър” за този университет.

В периода 2005-2014 г., доц. М. Дончева участва в работата на редица комисии и съвети при ЛТУ. Тя взема дейно участие в комисията по изготвяне на учебните планове за магистърските програми „Селищна екология” и “Възстановяване на околната среда и екологичен мониторинг” за специалност ЕООС към ФЕЛА-ЛТУ. Председател е на Комисия за актуализиране на учебните планове за ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър” на специалност „Екология и опазване на околната среда”. Рецензент е на учебни програми – 3 за бакалаври и 4 за магистри. Доц. Дончева участва в 2 акредитационни процедури в ЛТУ през 2007 и 2013 г. по подготовка и изготвяне на Доклад-самооценка на програмна акредитация на специалност „Екология и опазване на околната среда” професионално направление 4.4. Науки за земята и през 2010 г. по подготовка на Доклад за постакредитационен контрол. Участва в „Методичен съвет на Центъра за следдипломно обучение и квалификация” (Заповед №533/01.12.2005); „Комисия по качеството на обучение към ФЕЛА” (Заповед №1397/19.12.2007); „Комисия за подготовка на документи за програмна акредитация по специалност ЕООС”, професионално направление 4.4. Науки за земята (Заповед №1072/20.12.2011); „Комисия по академично израстване” (Заповед № 1182/07.02.2012); „Комисия по атестиране към ФЕЛА” (Заповед №1182/07.02.2012); „Комисии за провеждане на събеседване с кандидати за заемане на академичната длъжност „Асистент”; „Комисии за провеждане на приемен изпит за зачисляване на докторанти”; „Комисия за провеждане на държавен изпит и дипломни защити” (от 2006 до 2016 г, като на много от комисиите е Председател).

Към Националната агенция за оценяване и акредитация тя участва в експертни групи за програмна акредитация на общо 14 процедури по оценката и акредитацията на ОКС «Бакалавър», ОКС «Магистър» и докторски програми като експерт по професионално направление 4.4 Науки за земята от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика (Аграрен университет – Пловдив; Минно-геоложки университет – София; Пловдивски университет „П.Хилендарски“ и филиали в гр. Смолян и в гр. Кърджали, ЮЗУ „Неофит Рилски“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“) и

по професионално направление 4.3 Биологически науки от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика (Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и Пловдивски университет „П. Хилендарски“).

Кандидатът е ръководител на 2 инфраструктурни проекта за изграждане на научни лаборатории в ЛТУ по „Екология“ и „Учебна лаборатория по рекултивация и екологичен мониторинг“, а така също участва в разработването на 5 национални и 3 международни образователни проекта, като за целта подготвя лекционни материали, курсови задачи, презентации.

Доц. Дончева отделя голямо внимание на работата със студенти, дипломанти и докторанти. Под нейно ръководство са защитили 25 дипломанта от ОКС „Магистър“ и ОКС „Бакалавър“. През 2013 г., доц. Дончева е ръководител на 1 задочен индивидуален специализант по „Оценка на въздействието върху околната среда“. Тя е научен ръководител е на двама задочни докторанти, които са отчислени с право на защита и на един редовен докторант. Доц. Дончева е всеотдаен ръководител на младите хора, като се стреми те да задълбочават знанията си по отношение на причините за замърсяване на атмосферния въздух и въздействието му върху различни екосистеми, а така също и за управлението на качеството на въздуха в отделни краища на нашата страна. Във връзка с това тя включва студенти и докторанти в научно-изследователски проекти (6 броя) и в научни публикации, отразяващи съвместните разработки в утвърдени научни списания (5бр.). Тя е отговорен експерт към проект BG05PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ към Министерство на образованието и науката за периода 2013 – 2014 г. Чрез този проект редица наши студенти имат възможност да се запознат и да работят в редица научно-изследователски центрове, фирми и общински предприятия, като придобиват умения и навици, свързани с тяхната специалност. Счита, че съществен израз на активната преподавателска дейност на доц. Дончева в процеса на обучение са издадения учебник (1) и учебни пособия (7) по програми Tempus, Leonardo da Vinci и PHARE.

Всичко това безспорно показва, че доц. М. Дончева-Бонева има необходимите педагогически и организационни качества за заемане на академичната длъжност „професор“.

4.2. Научна и научно-приложна дейност

Научните трудове на доц. д-р инж. Мариана Генова Дончева-Бонева са свързани с изследване на екологични проблеми, по-голямата част от които са в областта на „Екологичния мониторинг“ и „Замърсяване на атмосферния въздух“. Обектите на изследване са представителни и в някои случаи еталонни по отношение на екологичните стационари от националната мрежа за мониторинг на горски екосистеми. *Представените научни публикации са разработени на високо професионално ниво и са с добър научен стил, като са прилагани съвременни и утвърдени в международен план методи за оценка и анализ на огромен експериментален материал от националната мрежа за мониторинг на горски екосистеми, анализ на замърсяването в различни градове и промишлени зони на страната, а така също в природни паркове и защитени територии.*

Значително е нейното участие в разработването на монографии и студии, в които са анализирани огромните масиви от експериментални данни, набирани ежегодно по национални и международни проекти. През периода 1997-2016 г. доц. М. Дончева е взела участие в разработването на общо 31 научно-изследователски проекта, от които 7 са

международни, 19 - национални и 5 - финансирани от ЛТУ. Тя е ръководител на 7 проекта. Участието в посочените проекти е удостоверено с документи - договори, референции и сертификати.

Доц. М. Дончева е експерт към МОСВ по въпроси, свързани с разработването на ОВОС и ЕО, доказано чрез удостоверение № 44/2001 с компетентност „Растителен свят“ и удостоверение № 1587/2009 с компетентност „Качество на атмосферния въздух“. Тя е ръководител на 7 екипа, разработили Доклади за ОВОС и/или Екологична оценка и участник в 30 експертни екипа, разработили Доклади за ОВОС и/или ЕО.

Приложеният списък на научно-изследователски и приложни проекти, експертни оценки, участието в колективи (на някои е ръководител) в изготвянето на ОВОС и Екологични оценки свидетелства за огромния научно-изследователски труд, който е положил кандидата при решаване на конкретните проблеми.

В допълнение на научната работа, доц. Дончева участва в редколегиата на 2 сборника с доклади от конференции, както и в ръководството на 3 национални научни форуми, посветени на годишнини от развитието на екологичното образование в ЛТУ. Тя е член на Съюза на учените в България и ICP-Forests. Като израз за признат професионализъм са поканите за участие в научни журита за получаване на образователна и научна степен „доктор“ (4 бр.) и за заемане на различни академични длъжности в различни университети и научни институти (4 бр.).

На базата на посоченото по-горе, мога да отбележа, че научната продукция и участието в научно-изследователски и приложни проекти на кандидата надхвърля препоръчаните в Правилника за РАС при ЛТУ наукометрични критерии за придобиване на академичната длъжност „професор“. Издадените научни трудове, монографии, студии, учебника и учебни помагала са предназначени не само за специалистите в областта на екологията, но и за широк кръг читатели, които могат да обогатят знанията си както в областта на екологичния мониторинг, така и в областта на влиянието на атмосферните замърсители върху отделни растителни видове в населени места, природни паркове и защитени територии. Резултатите от научно-изследователските проекти формират информационната база данни към Националната мрежа за мониторинг на горски екосистеми при ИАОС.

4.3. Внедрителска дейност

Като внедрителска дейност приемам адаптираната за условията на нашата страна „Методика за изчисляване на емисиите и поглъщането на парникови газове“ от сектор „Земеползване, промени в земеползването и горското стопанство“ на базата на „Ръководство за добри практики за земеползването, промени в земеползването и горско стопанство“, разработено от Междуправителствения панел по изменение на климата (GPG IPCC, 2003).

Определените еталонни запаси на органичен въглерод за различни категории земеползване „Обработваеми земи“ и „Населени места“ в страната се използват при ежегодната инвентаризация на парникови газове за сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горското стопанство“ на РКОНИК и Протокола от Киото.

Към тази дейност отнасям също и разработените методи за биологичен мониторинг, свързани със съдържанието на макро и микроелементи във фитомонитори, които са включени в Националната програма за биологичен мониторинг.

4.4. Приноси (научни, научноприложни, приложни)

Приемам формулираните от доц. М. Дончева научни, научно-приложни и методични приноси в представената справка, тъй като те отразяват нейната научна и публицистична дейност и са подкрепени с представените материали по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор”. Считаю, че те са оригинални и с голяма практическа насоченост.

Публикуваните научни трудове, заедно с резултатите от изследователски научни програми и проекти на кандидата тематично са обособени в три научни направления: Комплексен екологичен мониторинг, Мониторинг на антропогенните въздействия върху компоненти на околната среда, Парникови газове – емисии, поглъщане.

По първото направление са представени 10 приноса, в резултат от обобщаването на резултатите от 16 научни публикации и 5 научно-изследователски проекта. Приносите имат научен и научно-приложен характер:

- ✓ Създадена е база от данни за основни метеорологични елементи и за показатели на качеството на въздуха, които включват обща киселинност и концентрации на отлагания на химични показатели на хектар площ, под склопа на насажденията и на открито в районите на стационарите за мониторинг (Витиня, Юндола и Старо Оряхово) в резултат от мащабни проучвания и анализ на биотични и абиотични компоненти на горски екосистеми.
- ✓ Установено е, че атмосферните серни и азотни оксиди не представляват заплаха за състоянието на горите в районите на стационарите, като на Витиня в периода 2008-2012 г се наблюдава трайна тенденция към намаляване на техните нива. За горите в района на Юндола е установено, че постоянен стресов фактор е озонът;
- ✓ От анализа на метеорологичните данни е установена посоката, от която постъпват атмосферни замърсители (серните и азотни оксиди) към районите на стационарите, а така също е установено засушаване в района на Старо Оряхово. Доказано е, че на територията и на трите стационара няма киселинно натоварване;
- ✓ Установени са тенденции с периоди на влошаване и подобряване на състоянието на горите като резултат на различни абиотични и биотични причини в районите на Средна гора, Витоша, Рила, Западна Стара планина и Странджа;
- ✓ Определени са регионални стойности за съдържанието и съотношенията между азот и другите макроелементи, като критерий за оценка на минералното хранене на растенията.

По второто направление има 14 публикации, 2 резюмета, 10 научни и 30 приложни проекта. Проучванията в това направление са свързани с мониторинг на замърсяване на атмосферния въздух, като се анализират емисиите на вредни вещества от различни източници и качеството на въздуха в райони с различно антропогенно въздействие, а така също и мониторинг за въздействие на замърсяването върху растенията, изследва се влиянието на замърсяване с тежки метали върху дървесни видове и лечебни растения в условия с различно антропогенно въздействие. Приносите в това направление имат научен и научно-приложен характер:

- ✓ Установено е нивото на замърсяване на въздуха с ФПЧ в 34 български града, като е установено намаляване на замърсяването с над 13 % през последните 5 години.

- ✓ Определен е потенциалът за замърсяване на въздуха, като функция от метеорологичните параметри за района на Велико Търново и района на София.
  - ✓ Установена е акумулиращата способност на дървесни, тревни видове и на някои бивши към редица тежки метали в райони с различно антропогенно въздействие. Определени са дървесни видове и морфологични показатели, които могат да се прилагат като биоиндикатори, както и устойчиви видове за озеленяване на промишлени райони.
- По третото научно направление има 8 публикации и 5 научни проекта.
- ✓ За първи път за България е направена инвентаризация на парниковите газове от сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горското стопанство“. Получените данни за еталонен запас на органичен въглерод за категория земеползване „Гори“ са нови за страната и се използват в националната инвентаризация на емисии/поглъщане на парникови газове.
  - ✓ Предложени са мерки за увеличаване на поглъщането на запасите на въглерод в горите в раздел „Земеползване, промяна в земеползването и горското стопанство“ от Третия национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.

Посочените приноси на кандидата в областта на екологичния мониторинг и влиянието на атмосферните замърсители върху различни видове растения в населени места, природни паркове и защитени територии имат научно-приложен характер. Разработките за рисковите абнотични фактори, основно място сред които заемат метеорологичните фактори, и тяхното влияние върху разпространението на атмосферните замърсители имат оригинален научен принос.

5. Оценка на личния принос на кандидата

От представената справка за научна продукция и материали ясно проличава лично участие на доц. М. Дончева, тъй като голяма част от тях са самостоятелни или тя заема водещо място (общо 43% от публикациите) с открояваща се област на научни изследвания.

6. Критични бележки

Представените за конкурс публикации са добре структурирани, с обосновани изводи и препоръки, поради което нямам критични бележки.

7. Лични впечатления

Познавам доц. М. Дончева-Бонева от момента, в който започнах работа в катедра ЕОВОС при ЛТУ. Тя е отзивчив, коректен и всеотдаен колега. Като Ръководител на катедра успя да сплоти колектива. Целеустремена и трудолюбива, тя е утвърден изследовател с доказани качества, ценена и търсена в професионалните среди, за което говори творческата ѝ биография. Като преподавател е с доказан авторитет сред студенти, дипломанти и докторанти. Като израз на посочените качества, доц. М. Дончева-Бонева е избрана на отговорни административни позиции в Лесотехническият университет.

8. Заключение:

Доц. М. Дончева-Бонева участва в конкурса с научни разработки, в които са разглеждат важни и актуални проблеми в областта на екологичния мониторинг на горски екосистеми, замърсяване на атмосферния въздух, оценка и опазване на околната среда.

От направения преглед на цялостната дейност на доц. д-р Мариана Дончева-Бонева, считам, че тя отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „Професор“, съгласно ЗРАСРБ и „Правилника за прилагането му в ЛТУ“, като по някои показатели значително надхвърля наукометричните критерии за тази длъжност.

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам членовете на уважаемото Научно жури да подкрепят с **положителен вот** кандидатурата на доц. д-р Мариана Генова Дончева-Бонева и тя бъде избрана за „професор“ по професионално направление 4.4. Науки за земята, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

27.09.2016. г.

Рецензент:

/...